

LIBER
AMICORUM
PROFESSORIS
IOANNIS MALICKI

PRACE
NAUKOWE

UNIWERSYTETU
ŚLĄSKIEGO
W KATOWICACH

NR 2824

LIBER
AMICORUM
PROFESSORIS
IOANNIS MALICKI

pod redakcją
Dariusza Rotta i Piotra Wilczka
przy współudziale
Beaty Stuchlik-Surowiak

Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego

Katowice 2011

Redaktor serii Historia Literatury Polskiej
Marek Piechota

Recenzent
Piotr Urbański

Publikacja będzie dostępna — po wyczerpaniu nakładu — w wersji internetowej:

Śląska Biblioteka Cyfrowa
www.sbc.org.pl

Profesorowi Janowi Malickiemu — w rocznicę bitwy pod Byczyną

Liber amicorum to księga przyjaciół. Nadaliśmy taki tytuł księdze ofiarowanej Profesorowi Janowi Malickiemu w sześćdziesiątą rocznicę jego urodzin, gdyż to określenie najlepiej oddaje charakter niniejszego tomu. Międzynarodowy świat naukowy używa przeważnie niemieckiego terminu „Festschrift”, w polskiej tradycji najczęściej stosuje się nazwy „Księga ku czci...”, „Prace ofiarowane...” itp. Nazwa łacińska, „*liber amicorum*”, jest najrzadsza, stosuje się ją głównie w Belgii i Holandii. Postanowiliśmy ją wykorzystać, gdyż najtrafniej oddaje ona charakter naszego przedsięwzięcia. Składają się bowiem na ten zbiór artykuły i eseje napisane właśnie przez przyjaciół i najbliższych współpracowników Profesora — przede wszystkim z Uniwersytetu Śląskiego i Biblioteki Śląskiej w Katowicach, ale także z kilku innych ośrodków, z którymi Profesor współpracuje od lat — Częstochowy, Krakowa, Łodzi, Opola, Ostrawy, Warszawy i Wrocławia. Są to teksty tematycznie bardzo zróżnicowane, tak jak zróżnicowany jest dorobek naukowy Profesora. Zamieszczono tu więc przede wszystkim artykuły poświęcone literaturze i kulturze staropolskiej, która od lat, począwszy od czasów studenckich, stanowi główny przedmiot zainteresowań Profesora Malickiego i większości jego uczniów. Jednak są tu też teksty poruszające inne zagadnienia — historii prasy, bibliografii, leksykografii, teatrologii, literatury młodopolskiej, romantycznej i współczesnej. Ta różnorodność tematyczna określa nie tylko zainteresowania autorów tomu, ale i samego Profesora, którego erudycja obejmuje szerokie spektrum zagadnień dotyczących dawnej oraz współczesnej literatury i kultury.

Profesor Jan Malicki urodził się 24 stycznia 1948 roku w Katowicach i z tym miastem oraz z całym Górnym Śląskiem związany jest przez całe życie — tu ukończył szkołę średnią, której nazwa nie wskazuje na późniejsze zainteresowania humanistyczne i literackie absolwenta (Technikum Teletransmisyjne Centralnego Związku Spółdzielczości Pracy). Polonistykę ukończył na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Śląskiego. Był uczniem wybitnego znawcy literatury staropolskiej i śląskiej, profesora Jana Kazimierza Zaremby, pod którego kierunkiem napisał też rozprawę doktorską *Twórczość Wacława Potockiego wobec polskiej tradycji literackiej*. Wydana następnie w formie książkowej, rozprawa ta zdobyła wielkie uznanie jako pierwsza po latach synteza twórczości wielkiego pisarza barokowego, przedstawiona z punktu widzenia poetyki, estetyki i szeroko ujętej tradycji literackiej. Kolejne „staropolskie” książki Jana Malickiego to rozprawa o mitach narodowych (*Mity narodowe. Lechiada*), która stała się podstawą habilitacji, tomy studiów: *Legat wieku rycerskiego. Studia staropolskie* (wydany w roku 1989 i wznowiony w rozszerzonej wersji w pięknym albumowym wydaniu w roku 2005) oraz *Pamięć i trwanie. Obrzeża staropolskiej kultury* (1995). Kulturze literackiej dawnego Śląska poświęcone zostały przede wszystkim dwie książki: *Laury, togi, pastorały. Szkice o kulturze renesansowego Śląska* (1983) oraz *Józefa Lompy żywot niepokorny* (1990, wyd. 2. — 1997) wraz z edycją dzieł tego pisarza pt. *Faust, Abu-Zajd i książęta śląscy. Imitacje literackie Józefa Lompy* (1997). Nie sposób tu wymienić wszystkich prac Profesora, których bibliografia, zamieszczona w naszym tomie, liczy ponad 250 pozycji — książek, artykułów, szkiców, esejów, wstępów do edycji, prac redakcyjnych i edytorskich.

Autorzy tej książki patrzą na Profesora Malickiego nie tylko jako na uczonego i autora. Znają go bowiem jako znakomitego wykładowcę, który potrafi zafascynować literaturą staropolską, jako sumiennego kierownika seminariów magisterskich i doktoranckich, który inspiruje swoich uczniów do systematycznej pracy, zostawiając im wielką swobodę w wyborze tematów. Znany jest Profesor jako niezmordowany organizator życia naukowego — był wicedyrektorem Instytutu Literatury i Kultury Polskiej Uniwersytetu Śląskiego, dziekanem Wydziału Filologicznego, a od kilkunastu lat pełni ważną funkcję dyrektora Biblioteki Śląskiej, wielkiej narodowej ksiąźnicy i placówki naukowo-badawczej. Profesor jest też wiceprzewodniczącym Krajowej Rady Bibliotecznej. Był przewodniczącym Komisji Historycznoliterackiej Oddziału PAN w Katowicach. Od lat angażuje się w różne formy działalności organizacyjnej i wydawniczej związanej z badaniami nad piśmiennictwem śląskim. Wykładał na wielu uniwersytetach zagranicznych — w USA, Jugosławii, Niemczech, we Włoszech, w Holandii,

Hiszpanii i Szwajcarii. Od lat jest profesorem wizytującym na Uniwersytecie w Ostrawie (Republika Czeska), gdzie współtworzy sukcesy tamtejszej polonistyki. Otrzymał wiele nagród i odznaczeń. W 2002 roku został powołany na najwyższe stanowisko uniwersyteckie — profesora zwyczajnego.

Dla uczniów i współpracowników Profesora Jana Malickiego najważniejsza jest jednak pełniona przez Niego od kilkunastu lat funkcja kierownika Zakładu Historii Literatury Średniowiecza i Renesansu. W dwu małych pokojach Zakładu, w dawnym budynku KW PZPR, który staraniem między innymi Profesora jako dziekana Wydziału Filologicznego stał się w roku 1991 katowicką siedzibą Wydziału, koncentruje się działalność naukowa inspirowana i kierowana przez Profesora Jana Malickiego. Za wszystkie odbywające się tam spotkania, seminaria, ale przede wszystkim za dobre rady, inspirację, pomoc i wsparcie wdzięczni są Profesorowi jego uczniowie. Ten tom ma stanowić przynajmniej częściową spłatę długu, który u Niego zaciągnęliśmy. Do tych słów wdzięczności dołączają się współpracownicy z innych ośrodków, ofiarując tę księgę przyjaciół w dniu urodzin Profesora Malickiego, czyli — o czym zawsze pamiętamy — w kolejną rocznicę bitwy pod Byczyną.

Dariusz Rott, Piotr Wilczek

Indeks osobowy

A

Abramowiczówna Zofia 289
Abramowska Janina 70
Achremczyk Stanisław 292
Achtemeier Paul J. 74
Adamy Heinrich 219
Adwentowicz Karol 194
Alacoque Małgorzata Maria św. 107
Albinus Adam 275
Aleksander Wielki 287
Aleksandrowicz Jerzy 256
Aleksandrowicz Tadeusz 31–40
Anczyc Władysław Ludwik 188
Andrzejowczyk Maciej 109
Andrzejowski Karol 106
Anna od Jezusa zob. Stobieńska Anna
Anscombe Elizabeth 62
Apollonios Dyskolos 35, 36
Apulejusz Lucjusz (Lucius Apuleius)
36
Arciszewski Krzysztof 134
Aretino Pietro 136
d'Arquien Maria Kazimiera 112
Aryston 162
Arystoteles 35, 162, 216, 291
Auderska Halina 196
August II Mocny, król polski 253

August, cesarz rzymski (Caius Iulius Caesar Octavianus Augustus)
40
Augustyn z Hippony św. (Aurelius Augustinus) 109, 265, 288
Augustyniak Urszula 132, 134, 247, 257

B

Bachelard Gaston 115
Bachtin Michaił 42–44, 45, 49
Baczewski Sławomir 262
Baczyński Krzysztof Kamil 149, 155
Badalska Wiera 120, 122
Badecki Karol 44, 48, 50
Badyna Piotr 102
Bajtek Jerzy 233, 234, 237
Baker Josephine 182
Balbus Stanisław 42, 45
Baliński Michał 202
Baliszewski Dariusz 198
Balzer Oswald 217
Bałtusis Józef 196
Banaś-Korniak Teresa 31, 41–53, 78
Banyś Wiesław 40
Bańka Józef, ks. 212, 215
Bar Adam 220

- Baraniuk Helena 191
 Baranowicz Jan 122
 Barańczak Stanisław 62, 72
 Barciak Antoni 32
 Bardijewska Sława 75
 Barszczewska Elżbieta 118
 Bartelski Lesław M. 149
 Bartmiński Jerzy 125
 Bednarski Michał 32–37
 Bednorz Herbert, bp 212, 215
 Bellarmino Roberto 108
 Benedykt z Nursji św. 104, 109, 294
 Berek Florian 117
 Bergen Hendrik van 128
 Bergson Henri 59
 Bernett Mikołaj 112
 Bernini Gianlorenzo 291
 Berny Grzegorz 74
 Bessarion Johannes 271
 Bevilacqua Luigi 249
 Bewiusz (Bavius) 128
 Białobrzeski Marcin 272
 Bielatowicz Jan 155
 Bielski (wcześniejsze nazw. Wol-
 ski) Marcin 260–269
 Bienkowska Danuta 120
 Biharzowski Jan Fryderyk 274, 275,
 276, 283
 Biliński Krzysztof 54–61
 Biłko Leopold, ks. 119
 Biondo Flavio (Flavius Blondus,
 właśc. Biondo Biondi dei Raval-
 dini) 266, 268
 Birkenmajer Aleksander 248
 Blake William 59
 Bleicherówna Danuta 120
 Błoński Jan 115
 Bock Jerzy 220
 Bodin Jean 291
 Bodo Eugeniusz 181
 Boecjusz (Anicius Manlius Torqua-
 tus Severinus Boethius) 36
 Bogucka Maria 103
 Bolesławiusz Klemens 105
 Bolestraszycki Świętopełk Samuel
 132, 133
 Bonczyk Norbert, ks. 220
 Bonell Edward 161, 163
 Boner Seweryn 128
 Borek Henryk 282
 Borkowska Małgorzata 102, 103, 109,
 110, 112, 113
 Borkowska Urszula 106
 Borowikowa Halina (pseud. Jerzy
 Marlicz) 117
 Borromini Francesco 291
 Botero Jan 291
 Bovette de Blemur Jean 107
 Bożek Arka 116
 Breme Elżbieta de 107
 Brodziński Kazimierz 170, 227
 Broniewski Władysław 155
 Bronisława bł. 108
 Bronowski Bronisław 181
 Brożek Ludwik 117
 Brożek Mieczysław 162, 164
 Brückner Aleksander 204, 217
 Brygida św. 107
 Brzechwa Jan 120
 Brzechwa Stanisław 109, 110
 Brzoza Jan 122
 Brzozowski Stanisław Leopold 58–
 61
 Buchwald-Pelcowa Paulina 136, 262
 Bucik Mieczysław 182
 Buczek Katarzyna zob. Zdziewojska
 Katarzyna
 Buczyńska-Garewicz Hanna 62
 Budzyńska-Daca Agnieszka 62–73
 Budzyński Józef 33–35, 37
 Budzyński Wiktor 181
 Bunsch Adam 118, 212
 Bunsch Karol 115
 Burchard Jan zob. Kuik Jan Burchard
 Bursius Adam 273
 Byron George Gordon 216
 Bystroń Jan Stanisław 96, 97, 234
 Bzowski Abraham 273

C

Camus Albert 81
 Capuan Raimund (Vineis Raimundus de Capua) 107
 Caspari Emil 221
 Cauchon de Maupas Henri 107
 Celtis (Celtas) Konrad (właśc. Konrad Pickel) 290
 Cezary Franciszek 108, 109, 205
 Chemperek Dariusz 262
 Chmaj Ludwik 133
 Chmiel Aneta 38
 Chmielewski Adam 62
 Chmielnicki Stefan 196
 Chmielowski Benedykt 284–294
 Chmielowski Piotr 256, 260
 Chociszewski Józef 188
 Chopin Fryderyk 140, 180
 Chrościcki Juliusz 292
 Chrzanowski Ignacy 261, 268
 Chrzanowski Tadeusz 291
 Chrząszcz Jan, ks. 214, 218
 Cichocka Helena 162
 Ciempiel Agata 38
 Cieszkowski August 54, 59
 Cieślik-Grela Ilona 74–84
 Clypeatus Jan zob. Puklerzski Jan
 Conradi Ewa 274, 276, 283
 Conradi Jan 274
 Conradi Ludwik 274
 Contzen Adam 100
 Costenus Marian 131
 Cubrzyńska-Leonarczyk Maria 112
 Cudak Henryk 115
 Cynceron (Marcus Tullius Cicero) 289
 Cynarski Stanisław 248
 Cyprian Tadeusz 251
 Cyrus II Starszy, zw. Wielkim (gr. Kýros, pers. Kurush), król perski 263, 264
 Cytowska Maria 128
 Czacki Tadeusz 54
 Czaplński Przemysław 70

Czaplński Władysław 130
 Czarniecki Piotr 206, 207
 Czechowicz Józef 156
 Czerwiński Wojciech 195
 Czohara Czesława 191
 Czubek Jan 203, 204, 206, 210
 Czyż Antoni 105

D

Damalewicz Stefan 204
 Damborský Jiří 85–95
 Danielewicz Jerzy 38
 Dąbrowski Stanisław 79
 Deditius Adam 275
 Deneka Jerzy 130
 Deotyma zob. Łuszczewska Jadwiga
 Depta Jadwiga 191
 Dernałowicz Maria 223, 231
 Derwich Marek 112
 Detten Georg von 216
 Dionizjusz z Halikarnasu 162
 Długosz Jan 33, 272, 287
 Dłuska Maria 226
 Dmitruk Krzysztof 136
 Dobrocieski Mikołaj 273
 Domański Krzysztof 253
 Donne John 77, 78
 Dornavius Jan 134, 135
 Doroszewski Witold 85, 91
 Doss Hermann 218
 Dostojewski Fiodor 76, 82
 Dreja Antoni, ks. 35, 37
 Drezner Tomasz 273
 Drozdowski Stanisław M. 276
 Dudek-Bujarek Teresa 138
 Dunajówna Maria 249
 Dürr-Durski Jan 129
 Durynek Victor 218
 Dworak Jan Stefan 141
 Dygat Anuncjata 109
 Dymcza Adolf 181
 Dynak Władysław 274, 278, 280, 281
 Dyrma Adam 134

Dziadek Anna 35
Dziechcińska Hanna 96–100, 103, 104,
127, 128
Dzieduszycki Wojciech 55–57, 61
Dziekoński Józef Bohdan 167
Dzięgiel Leszek 178
Dzwonowski Jan (pseud. sowizdrzał-
ski) 277

E

Erazm z Rotterdamu 99, 128, 136
Ernesti Jan 275
Erzepki Bolesław 276
Eschenfeder Christoph 136
Estreicher Karol 133
Eudoros 162

F

Fei Aleksander 204
Feliński Antoni 225
Fenelon François de Solignac de la
Mothe 216
Fenig Jan 130, 131
Ficino Marsilio 290
Filip od Trójcy św. 106
Filleborn Seweryn 167
Finckler Fryderyk 140
Fiołka Andrzej 242
Firlej Andrzej 130
Fischer Engelbert Lorenz 216
Fitzmeier Joseph A. 74
Florczak Zofia 127, 290
Fogg Mieczysław 181
Forstner Dorothea 78, 79
Franciszek I, król francuski 136
Frانيا Engelbert 215
Frانيا Walter 215
Frankowska-Terlecka Małgorzata 104
Fredro Aleksander 194
Fremiot de Chantal Franciszka Jo-
anna św. 106, 107
Freytag Adam 133, 134

Friemann Witold 214
Fryderyk II Wielki, król pruski 139,
143, 144, 217
Fuchs Leo 184
Furman (właśc. Fuhrmann) Stefan
131, 132

G

Gabrielewicz Józef 178
Gadacz Tadeusz 74
Gaj Beata 34, 37
Gajewska-Prorok Elżbieta 139
Galos Ewa 130
Gambacorta Lucio 290
Gapski Henryk 103
Gardzielewska Janina 124, 125
Gawath Jakub 106
Gawiński Jan 242
Gawrych Józef Alojzy 219
Gdacjusz Adam 275, 282
Gentilli Giuseppe 107
Gertruda z Hackeborn św. 106
Gierałtowski Jan (zob. Wilamowski
Jan z Gierałtowic)
Giermak-Zielińska Teresa 104
Gil Czesław 110
Gizewiusz Gustaw 217
Gładysz Mieczysław 117
Głombowski Karol 104
Głowiński Michał 43, 97
Gnatowska Jadwiga 117
Godula Franciszek 219
Godula Karol (niem. Carl Godulla)
140, 142
Godulla Carl (zob. Godula Karol)
Goethe Johann Wolfgang 76
Gold Artur 178
Gold Henryk 179
Golka Bartłomiej 251
Gołba Kazimierz 194, 195
Gołębiowski Stefan 289
Gomulicki Juliusz Wiktor 171, 228
Gonzaga Ludwika Maria 112

Goreń Andrzej 42
 Goreń Anna 42
 Gorgiasz z Leontinoj 162
 Gorywoda Anzelm 122
 Górecki Wojciech 108
 Górnicki Łukasz 52, 217, 247, 272
 Górski Karol 101, 109, 110
 Górski Konrad 227
 Grabowska Melania 184
 Gregor Józef, ks. 212, 213, 220
 Grim Emanuel, ks. 196, 220
 Grochowski Stanisław 273
 Grodzicki August 176, 182
 Grodzicki Faustyn 291
 Grot Otylia 117
 Grotgger Artur 199
 Grycik Jan (Gryzik, Griczyk, Gryszyk?) 140
 Grycik Joanna zob. Schaffgotsch Joanna von
 Grymosz Marcin Bogumił 105
 Grynaeus Jan Jakub 239
 Grzebień Ludwik 104
 Grzegorzyczkowa Renata 247, 256
 Grzegorzek Józef 219
 Grzepski Stanisław 273
 Grzeszczuk Stanisław 41–43, 46, 51, 254, 277, 279
 Gumuła Urszula 234
 Gutenberg Jan 251
 Guze Joanna 81
 Gwioździk Jolanta 101–113

H

Haase Felix 219
 Hackenberger Jan Judasz 233, 234, 237
 Hajda Wawrzyniec 147
 Hajn (Hayn) Antonina 140
 Halloran Stephen M. 43
 Hanusiewicz Mirosława 105
 Heinitz Anton von 144
 Heleńska Helena 184

Herbert Zbigniew 62–73
 Herburt Jan 272
 Herburt Szczęsny 272
 Hermagoras 162
 Hernas Czesław 204
 Hernasowa Maria 41–42
 Heska-Kwaśniewicz Krystyna 114–126
 Hess Joseph 216
 Hierowski Zdzisław 114, 122
 Hlond August, ks. 213
 Hoene-Wroński Józef Maria 59
 Hoffman Hermann 219
 Hollis Christopher 55
 Homer 216, 226, 289
 Honter Jan 273
 Horacy (Quintus Horatius Flaccus) 128, 289
 Horn Henryk 206
 Hozjusz Stanisław 270, 272
 Hryniewicz Waław 81, 84
 Hugon Herman 105
 Huizinga Johan 128, 136
 Hulewicz Witold 117, 119
 Hulka-Laskowski Paweł 117

I

Ignacy od św. Jana 110
 Imańska Iwona 103
 Ingarden Roman 63
 Ingłot Mieczysław 169
 Izokrates 162

J

Jabłonowski Dymitr 284
 Jachimowicz Leon 67
 Jakubowska Urszula 184
 Jan Ewangelista św. 268
 Jan III Sobieski, król polski 104
 Jan Luksemburczyk, król czeski 186
 Jan z Kęt zob. Kanty Jan
 Jan z Kijan (pseud. sowizdrzański) 50–52

- Jan z Kłobucka 273
 Jan z Meun 104, 111
 Janeczek Janusz 40
 Janicka Elżbieta 156
 Janicki Klemens (Janicjusz, Clemens Ianicius) 273
 Janiurek Włodzimierz 122
 Janota Wojciech 179
 Januszkiewicz Eustachy 174
 Januszowski Jan 217
 Jarczykowa Mariola 127–137, 293
 Jarmołowicz Małgorzata 186
 Jarochovska Maria 196
 Jaroń Jan Nikodem 212, 220
 Jarosiński Zbigniew 197
 Jaroszewicz Florian 111
 Jastkowska Agnieszka 110
 Jastrzębski Zdzisław 157, 159
 Jaworska Elżbieta 223, 231
 Jerzmański Henryk 75, 77
 Jesionowska Łucja 117
 Jesionowski Alfred 117
 Jędrzejko Ewa 35
 Jędrzejowczyk Maciej 108
 Jungmann Josef 86
 Jungnitz Joseph, ks. 213, 218
 Justyn (Marcus Iunianus Iustinus) 265, 266, 268
- K**
- Kaczmarzyk Izabela 138–148, 275
 Kadłubek Wincenty zob. Wincenty tzw. Kadłubek
 Kadłubek Zbigniew 37
 Kadłubiec Karol Daniel 232
 Kafel Mieczysław 251
 Kagan Jakub 180
 Kaligula (Caius Iulius Caesar, zw. Kaligula, jako ces. Caius Caesar Augustus Germanicus), cesarz rzymski 264, 265
 Kalinowski Lech 138
 Kallimach z Kyreny 226
 Kalwin Jan 241–243
 Kambizes (Kambyzes), król perski 263, 264
 Kamińska Iga 184
 Kamiński Aleksander 116, 119
 Kania Ireneusz 64
 Kania Jakub 191, 199
 Kanty Jan (Jan z Kęt) 240
 Kapica Jan, ks. 213
 Karasiński Zygmunt 180
 Karnkowski Stanisław 272
 Karol V, cesarz rzymsko-niemiecki 136
 Karol X Gustaw, król szwedzki 204, 205
 Karpiński Adam 288
 Kasprowicz Jan 220
 Katarzyna ze Sieny św. 107
 Kataszek Szymon 180
 Katullus (Gaius Valerius Katullus) 99
 Kazimierski Krzysztof 241
 Kazimierz Wielki, król polski 186
 Kącka Dorota 108, 109
 Kennedy George A. 161
 Kensbok Maria 117
 Kielbasa Jan 62
 Kiepusa Jan 178
 Kinney Thomas 161
 Kiriakou Despina 39
 Kisiel Marian 149–160
 Kleantes z Assos 164
 Kleczewski Stanisław 106
 Kleczkowski Adam 239
 Klemensiewicz Zenon 93, 236
 Klenczar Tomasz 219
 Klimas-Błachutowa Maria 122
 Klimaszewski Bolesław 155
 Klimek Józef 115
 Klonowicz Sebastian 273
 Kłoczowski Jerzy 103
 Knapski Grzegorz 86, 95
 Knie Johann Georg 219
 Knöbel Franciszek 233, 234, 237
 Kobiela Józef 119

- Kobierczyki Stanisław 208
Kobylińska Eugenia 117, 118
Kochanowski Jan 66, 170, 173, 217, 268,
271, 272
Kochanowski Piotr 210
Kochel Zygmunt 108
Kochlewski Piotr 134, 135
Kochowski Wespazjan 136
Kocowski Bronisław 248
Kolbuszewski Jacek 122
Kolińska Krystyna 120
Kolumb Krzysztof 247
Kołakowski Leszek 128
Kołątaj Hugo 54
Kołodziej Piotr 188
Konarski Feliks (pseud. Ref-Ren) 182,
184
Kondracki Marian 184
Koneczny Feliks 219
Konieczpolski Aleksander 112
Kontna Irena 145, 146
Kopaliński Władysław 246
Kopczyńska Zdzisława 225
Kopczyński Onufry 86, 88, 91, 95
Kopernik Mikołaj 273
Korabiowski Wilhelm 181
Koraszewski Jacek 122
Kordecki Augustyn 205, 208, 210
Korfanty Wojciech 179, 221
Kornificjusz 162
Korpała Józef 270
Korpanty Józef 33–34, 37
Korus Kazimierz 39
Koryciński Jan Stanisław h. Topór 241
Koryciński Krzysztof h. Topór 241, 242
Korzeniowski Józef 271
Kossakowska Anna 110, 111
Kossak-Szatkowska Zofia zob. Kossak-
-Szczycka Zofia
Kossak-Szczycka (*secundo voto* Szat-
kowska) Zofia 116, 120
Kostczanka Anna 111
Kostecki Janusz 136
Kostkiewiczowa Teresa 231
Kosyrczyk Klemens, ks. 122
Kotarska Jadwiga 292
Kotlarczyk Mieczysław 195
Koźłubaj Edward 132
Kowalczyk Kamila 38
Kowalski Ludwig Peter 143, 144
Kozmian Kajetan 228
Kralik Richard 216
Kramarska-Anyszek Krystyna 109
Kranikowski Karol 200
Krasicki Ignacy 248
Kraśniński Zygmunt 54
Kraszewski Józef Ignacy 188, 260
Kraushar Aleksander 134
Kret Józef 116, 119, 126
Kret Zofia 119
Kromer Marcin 267, 268, 271, 272
Krosnowiecki Jan 135
Krośniewicz Baltazar 135
Krókowski Jerzy 271
Królikowski Józef Franciszek 227
Kruczkowski Leon 120, 125
Krystyna od św. Michała 111
Krzycki Andrzej 272
Krzyżanowski Julian 41, 42, 47, 203,
204, 248, 258, 268
Ksenofont 67
Kubiczek Aleksander 193
Kubisz Paweł 122
Kuboth Jan, ks. 213, 214
Kucała Marian 85
Kucharczyk Janusz 38
Kucharski Jan 38
Kucz Anna 34, 36, 37
Kudera Jan, ks. 212, 220
Kuglin Jan 115, 116, 125
Kuik Jan Burchard 272
Kukulski Leszek 130, 291
Kulczycka-Saloni Janina 170
Kulik Antoni 220
Kunert Andrzej 198
Kupisz Łukasz 107
Kuracjusz Rufus Kwintus (Quintus
Curtius Rufus) 287

Kürbis Brygida 266, 268
 Kurecka Maria 128
 Kvapil Frantisek 169
 Kwiatkowski Jerzy 70, 158, 159
 Kwiatkowski Paweł 240
 Kwiatkowski Piotr 291
 Kwintylian (Marcus Fabius Quintilianus) 161–166

L

Lajbig-Węgrzyńska Sylwia 38
 Lalewicz Janusz 257
 Lamartine Alphonse de 216
 Landowski Eugeniusz 180
 Lankau Jan 251, 252, 255
 Latacz Joachim 39
 Latos Jan 273
 Latosiński Józef 238, 242, 244
 Lausberg Heinrich 161
 Lehr Helena 116, 117
 Leopolita Jan 273
 Lerski Tomasz 180
 Lesiak Katarzyna 31, 38
 Leszczyński Rafał 239
 Lewandowski Ignacy 266
 Lewański Julian 281, 283
 Libelt Karol 54
 Libera Zdzisław 170
 Lichański Jakub Zdzisław 161–166
 Lichodziejewska Feliksa 155
 Ligęza Wojciech 155
 Ligoń Juliusz 188, 193
 Ligoń Stanisław 117, 120, 193
 Lilia Piotr 273
 Linde Samuel Bogumił 85–95, 290
 Lipczyński Zbigniew 181
 Lipnicki Wojciech, bp 241
 Lipska Maria 284
 Lipski Andrzej 272
 Lipski Jan Józef 284
 Lipski Konstanty, arcybiskup lwowski 104
 Liwiusz 99

Lob Mikołaj 107
 Lompa Józef 195, 220
 Londzin Józef 235
 Lubecki Rudolf, ks. 221
 Lubicz-Trawkowska Halina 62
 Lubrański Jan 273
 Lukas Emilia 140, 141
 Luter Marcin 242
 Lutowski Jerzy 197
 Lyszczyna Jacek 167–174, 268

Ł

Łakomy Ludwik 214, 220
 Łangowski Jan 116
 Łanowski Jerzy 289
 Łapińska Józefina 116
 Łaski Jan 272
 Łęczycki Paweł 291
 Łojek Jerzy 255
 Łoś Jan Stanisław 55
 Łukaszuk Małgorzata 228
 Łuszczewska Jadwiga (pseud. Deotyma) 168

M

Machay Franciszek, ks. 117
 Machniak Jan 80
 MacIntyre Alasdair 62
 MacQueen Bruce Duncan 34, 37
 Maćkiewicz Jan 115
 Main John 79
 Majakowski Włodzimierz 154
 Majewska Włada 181
 Majewska-Grzegorzczkowska Renata
 zob. Grzegorzczkowska Renata
 Malczewski Antoni 225, 228
 Malicki Jan 31, 32, 37, 40, 62, 78, 232, 233, 239, 246,
 Malina Anna zob. Kucz Anna
 Malina Artur, ks. 35
 Malinowska Nina 198

- Maliszewski Kazimierz 248, 249
Małkiewiczówna Helena 138
Mańkowski Jerzy 98
Marchocka Anna Maria (Teresa od Jezusa) 105, 110
Marcin z Olkusza 273
Marciniak Przemysław 34–37, 39
Marciusz Szymon 273
Maresz Barbara 175–185
Markiewicz Henryk 155, 222, 270
Marlicz Jerzy (pseud.) zob. Borowikowa Halina
Maroń Franciszek, ks. 213
Martin Josef 161, 164
Massini Carlo 106
Maślanka Julian 171
Matejko Jan 199
Matlakiewicz Jan 120
Matusiak Patrycja 38
Mayenowa Maria Renata 290
Mayer Franz 145
McDonald Grantley 39
Mechtylda św. 106
Meissner Janusz 120
Melcher J.M.L. 219
Menzel Wolfgang 216
Mewiusz (Maevius) 128
Miarka Karol 187, 188, 196, 218, 221
Michalak Halina 259
Michalski Jerzy 85, 86
Michałowska Teresa 252, 285
Mickiewicz Adam 54, 169–172, 174, 189, 195, 223, 224, 226–228, 231
Miczka Tadeusz 40
Miechowita Maciej 273
Międzyrzecki Artur 155
Mikołaj z Mościsk 273
Mikuliczówna Agnieszka 111
Mikulska Zofia 124
Mikulski Tadeusz 124
Milerski Bogusław 74
Miłopolski Jan 112
Mincer Franciszek 130
Miodyńska Danuta 32, 35
Misiurek Jerzy 101, 106
Miteus Aubert 108
Mitzner Zbigniew 251
Mochnacki Maurycy 172
Moczygebski Tymoteusz (pseud. sowizdrzalski) 42
Modrzewski Andrzej Frycz 271, 272
Moniuszko Stanisław 180
Morawski Jerzy 196
Morcinek Gustaw 114–126
Morcinek Marianna 115
Morcinek Teresa 115, 116, 119, 123–125
Morciniec Norbert 239
Mortęska Magdalena 109, 110
Morzycka Danuta 35
Mosbach August 217
Moulin Pierre du 132, 133
Mrowcewicz Krzysztof 211
Müller Burchard von der Lühnen, generał szwedzki 204
Müller-Hofstede Cornelius 143, 144
Muscalius Paweł 275
Musioł Paweł 234
Muthmann Jan 233, 236, 237
Mützbeg Rudolf 219
Myk Władysław 205
Mykita-Glensk Czesława 186–201
Myszkowska Konstancja 111
Myszkowski Stanisław 241
Myszor Wincenty, ks. 35
- N
- Naake-Nakęski Wacław (pseud. Piastun) 221
Naborowski Daniel 129–131
Nabuchodonozor (Nebokadnezar), król nowobabiloński 264
Nakielski Jan 241
Nakonieczny Rafał 38
Nartowska Ewa 79
Naruniec Romuald 115
Nehring Władysław 217

Neron (Lucius Domitius Ahenobarbus, nast. Nero Claudius Druzus Germanicus Caesar, jako ces. Imperator Nero Claudius Caesar Augustus Germanicus), cesarz rzymski 263

Nervicius Marcin 273

Newman John Henry 59

Nidecki Andrzej Patrycy 272

Nieborackowski Jadam z Chudej Woli (pseud. sowizdrzalski) 42

Niemyska-Rączaszkowa Czesława 117, 119

Niewiarowicz Roman 191

Norwid Cyprian Kamil 160, 167–174, 226–228

Nowacki Adolf 218

Nowak Leopold 124

Nowak-Dłużewski Juliusz 136

Nowakowa Elżbieta 125

Nowicka-Jeżowa Alina 292

Nowodworski Bartłomiej 273

Nowodworski Feliks 260

Nowogorski Sebastian 106

Nowopolski Wojciech 273

Nowowiejski Eugeniusz 184

Nyrkowski Stanisław 258

O

Obiegło Henryk 218

Oborski Mikołaj, bp 244

Oborski Tomasz, bp 241

Ocieczek Renarda 202–211, 293, 294

Odymalski Walenty 203, 204, 210

Odyniec Antoni Edward 223, 231

Ogrodziński Wincenty 220, 274

Okoniewski Stanisław 217

Okopień-Sławińska Aleksandra 222

Oktawian August zob. August, cesarz rzymski

Oleńska Nina 184

Olkiewicz Joanna 128, 129

Olszewicz Waław 214

Omiecińska Anna 113

Opacki Ireneusz 223

Opalińska Anna 112

Opaliński Krzysztof 131

Opaliński Łukasz 131, 254

Opatowczyk Adam 108, 240

Ordonówna Hanka 181

Orłowicz Mieczysław 177

Orzechowski Stanisław 136, 271, 272

Osmańczyk Edmund Jan 119

Ossędowski Stanisław 239, 240

Ostrowski Konrad 184

Ostrowski Teodor 259

Otto Liborius 177, 178

Otwinowska Barbara 285, 288, 291

Owidiusz (Publius Ovidius Naso) 216, 289

P

Pachciarek Paweł 78

Paczkowski Andrzej 246, 259

Paderewski Ignacy 180

Palińska Anna 139

Papeé Stefan 117

Pasek Jan Chryzostom 251

Paster Bronisław 180

Pater Mieczysław 212

Paweł św. 26

Pawełek Grażyna 35

Pawlak Wiesław 288

Pawłowicz Weronika 212–221

Pawłowiczowa Maria 196

Pawłowski Franciszek 217

Paxyl Bernard 273

Pazdan Maksymilian 40

Pazzi de Magdalena Maria św. 107

Pelc Janusz 211

Pełczyński Marian 131

Perelman Chaim 166

Petersburski Jerzy 178

Petrakou Kiriaki 39

Petrycy Jan Innocenty (Petricius) 270–273

- Petrycy Sebastian 273
 Piccolomini Eneaszy Sylwiusz (Aeneas Silvius), późn. papież Pius II 262
 Pickel Konrad zob. Celtis Konrad
 Piechota Marek 222–231
 Piekarski Romuald 62
 Pieńkos Andrzej 286
 Pieter Józef 31
 Pięknorzycki Józef (pseud. sowi-
 zdrzański) 44
 Pigoń Stanisław 155, 170
 Pilarski Tadeusz 182, 184
 Pindar 36
 Pinella Luca 105, 111
 Pinocci Hieronim 254
 Piotrkowczyk Andrzej (ojciec) 262, 263
 Piotrkowczyk Andrzej 110
 Pirożyński Jan 250
 Piskorski Sebastian 108
 Piszczkowski Mieczysław 41–42
 Pitera Romuald 182
 Pius II, papież zob. Piccolomini Ene-
 aszy Sylwiusz
 Pius IX, papież 218, 219
 Piwowar Lech 159
 Platon 35
 Plezia Marian 211, 282
 Pniok Wilhelm, ks. 215
 Pobóg-Lenartowicz Anna 112
 Podraza-Kwiatkowska Maria 229
 Pogorzelska Zula 181
 Pollak Roman 52, 117, 131, 202, 204, 220
 Pollucius Samuel 275
 Południk Józef Benedykt 219
 Pomian Krzysztof 286
 Pomponio Leto Giulio (Pomponius
 Laetus) 290
 Popiołek Franciszek 116, 117, 219
 Porsanner von Ehrenthal Amalia 141
 Pośpiech Jerzy 188, 194
 Potocki Wacław 130, 136, 210, 228, 290,
 291
 Powodowski Hieronim 268
 Prejs Marek 211, 291
 Priami Jerzy Aleksander 253, 254
 Prodikos z Keos 67
 Prus Konstanty (pseud. Jacenty
 Pyrlik) 214, 220
 Pruszcz Piotr Jacek 108
 Prutkowski Józef (Nacht-Prutkowski
 Józef) 120
 Prutz Robert Edward 248
 Przemysł II, król polski 268
 Przyboś Julian 156, 158, 159
 Przybylski Ryszard 75, 78, 80
 Przyłubski Feliks 85, 86
 Pszczółowska Lucylla 225, 290
 Ptaszycki Stanisław 260, 261
 Puklerzski Jan (inne formy nazw.
 Clypeatus, Thyraeus) 274–283
 Pyrlik Jacenty (pseud.) zob. Prus
 Konstanty
 Pytasz Marek 224
- R**
- Rabelais Franciszek 42–45, 49
 Racięski Jarosław 179
 Raclavská Jana 231–237
 Radermacher Ludwig 161
 Radziejowski Michał 98
 Radziwiłł Bogusław 131
 Radziwiłł Janusz (1579–1620) 129
 Radziwiłł Janusz (1612–1655) 131, 132
 Radziwiłł Jerzy, kard. 241
 Radziwiłł Krzysztof „Piorun” 129
 Radziwiłł Krzysztof 129, 131–135
 Radziwiłł Mikołaj (Michnik) 129
 Rajman Jerzy 108
 Rassewski Adam 135
 Ratzinger Joseph 83
 Rączkowski Józef 198
 Reden Friedrich Wilhelm von 144
 Rej Mikołaj 96, 260, 268
 Relska Barbara 184
 Renik Józef 176
 Reszka Stanisław 272

Riffaterre Michael 231
 Ripa Cesare 64, 65, 72
 Robliczek Juliusz 122—124
 Robota Władysław, ks. 212, 214
 Rodak Jan 238—245
 Rodak Paweł 156
 Roger Juliusz 220
 Roguszczyk Franciszek 178
 Rokicka Mariola 246—259
 Rombowski Aleksander 274—276, 278,
 279
 Romer Adam 273
 Rosa Maria 101
 Rospond Stanisław 282
 Rostropowicz Joanna 33, 37, 38
 Rott Dariusz 35
 Roussel Jakub 132
 Rożdżeński Walenty 117, 220
 Rubczyński Marcin 107
 Rusinsky Milan 122
 Russell Donald A. 161, 164, 165
 Rybak Aniela 109
 Rybka Walenty 177

S

Sadowski Józef 241
 Sajkowski Alojzy 131
 Salmonowicz Stanisław 249, 250, 255
 Salomea św. 106, 108
 Sandra Christ 143
 Saporowska Katarzyna 111
 Sapota Tomasz 31—37
 Sarbiewski Maciej Kazimierz 210, 282
 Sarnicki Stanisław 271, 272
 Sarnowska-Temierusz Elżbieta 285
 Saurma Hugo 219
 Schaffgotsch Hans Ulryk von 142, 146
 Schaffgotsch Joanna von (*de domo*
 Grycik) 138—148
 Schatz Zygmunt 179, 180
 Schedel Aleksander 107
 Schedel Krzysztof 107, 203
 Scheffler Maksymilian 141, 142

Scheler Max 63—65, 72
 Schmid Christoph 188
 Schmidt Victor, ks. 218
 Schomberg Godulla Joanna von zob.
 Schaffgotsch Joanna von
 Schön Andrzej 273
 Sendrowska Agata 177
 Serafin Juliusz 119
 Serrio Róża Maria 107
 Seweryn Dariusz 228
 Seyffert Jan 275, 282
 Siarkiewicz Antoni 104
 Siebeneycher Mateusz 262
 Siemaszkowa Wanda 184
 Siemieński Lucjan 289
 Sieniawska Zofia 110
 Sienkiewicz Aleksander 179
 Sienkiewicz Edward 179
 Sienkiewicz Henryk 121
 Sienkiewicz Henryk, skrzypek 179
 Sieroń Józef 33, 35, 37
 Sikora Adam 221
 Simson Otto von 139
 Sitkowa Anna 260—269
 Sito Jerzy S. 74—84
 Skarbek Jan, arcybiskup 104
 Skarbkówna Zofia Bogumiła 104
 Skarga Piotr 106, 217
 Skimina Stanisław 211, 282
 Skorowski Henryk, ks. 192
 Skowroński Aleksander, ks. 213, 221
 Skóra Magdalena 31
 Skrobkovic Ludwik, ks. 103
 Skrzetuski Wincenty 290
 Skrzypietz Albina 215
 Skupin Karol, ks. 215
 Skwara Paul 218
 Skwarczyńska Stefania 47
 Slote Michael 62
 Sławek Tadeusz 40
 Sławiński Janusz 97, 149, 222, 231
 Słowacki Juliusz 54, 140, 154, 168, 172,
 189, 195, 199, 200, 223, 225, 226
 Sobański Marian 193, 196

- Sochacki Olgierd 193
 Sokołowski Stanisław 273
 Sokołowski Wojciech 132
 Sokrates 35, 64, 65, 67, 68, 73, 216
 Solikowski Jan Dymitr 271, 272
 Sowicki Tadeusz 156
 Sowizralus Januariusz (pseud. so-
 wizrzański) 43, 47
 Spławiński Lehr Tadeusz 236
 Stachiewicz Piotr 200
 Stachiewicz Stanisław 111
 Stadnicki Mikołaj 271
 Stalmach Paweł 196, 220
 Stanek Jan 243
 Stanisław Marek 172
 Starnawski Jerzy 270–273
 Starowolski Szymon 273
 Stasiewicz Krystyna 292
 Staszic Stanisław 54, 227
 Staśko Stanisław 195
 Stefan Batory, król polski 252
 Stefanyk Wasyl 202
 Stein Ignacy 118
 Steller Paweł 115, 117, 118
 Stenzel Gustav Adolf 218
 Stephen Bernard 147
 Stieber Zdzisław 41
 Stobieńska Anna (Anna od Jezusa) 110
 Stoiński Stefan 180
 Stomma Ludwik 97
 Strauss Johann 179
 Stroński Leon Zdzisław 149, 160
 Struś Józef 273
 Strykowska Wanda 33
 Stuchlik-Surowiak Beata 274–283
 Styka Jerzy 33–35, 37
 Sulczewski Michał 251
 Surówka Bolesław 176, 177, 180, 182,
 184
 Swetoniusz (Caius Suetonius Tran-
 quillus) 264, 265, 268
 Sym Igo 179, 181
 Syrokomla Władysław 169
 Syska Józef 219
 Szaraniec Lech 179
 Szarypkin Siergiej 39
 Szastyńska-Siemion Alicja 34
 Szatkowski Witold 120
 Szczepaniak Anna 38
 Szczepanowski Stanisław 54, 55, 61
 Szczerbicka-Ślęk Ludwika 66, 288
 Szeliga Jan 107
 Szewczyk Wilhelm 117–119, 122
 –125, 194
 Szymański Jan 217
 Szotek Halina 114
 Szramek Emil, ks., bł. 212–221
 Sztaudynger Jan 117
 Szydłowiecki Krzysztof 128
 Szydłowska Mariola 184
 Szymborska Wisława 222–231
 Szymiczek Franciszek 216
 Szymonowicz Szymon (Simonides
 Simon) 273
 Szyndler Jan W. 233
 Szyszkowski Marcin 240
- Ś
- Ślęzak Władysława 140
 Śliwiński Piotr 70
 Śliwiok Józef 31
 Ślósarska Zofia 116
 Śnieżko Dariusz 261, 262, 266
 Śpiewak Paweł 62
 Środa Magdalena 62
 Świderek Monika 39
 Świeży Ignacy, ks. 219
 Święch Jerzy 151, 152
 Świrszczyńska Anna 197
- T
- Targosz Karolina 108, 113
 Tasso Torquato 204, 210
 Tatarkiewicz Anna 115
 Taylor Liz 70
 Teleszyński Wojciech 108

Teodektes 162
 Teodoros z Gadar 162
 Terencjusz (Publius Terentius Afer) 128
 Teresa od Jezusa zob. Marchocka
 Anna Maria
 Theiner Augustin 218
 Thyraeus Jan zob. Puklerzski Jan
 Tofilski Łukasz 33–34, 37–38
 Tomasik Wojciech 198
 Tomaszewski Samuel 132, 133
 Tomicki Tomasz 107
 Trembecki Stanisław 228
 Trentowski Bronisław Ferdynand 54
 Tretiak Józef 217
 Trogus (Pompejus Trogus) 266
 Trojanowiczowa Zofia 174
 Trzebiński Andrzej 154, 156, 157
 Trzeciecki Andrzej 271
 Trzynadłowski Jan 248
 Tukidydes 73
 Turasiewicz Romuald 33–35, 37, 39
 Turowski Kazimierz Józef 260
 Turzyński Ryszard 78
 Twardoch Irena 141
 Twardowski Samuel 210
 Tygielski Wojciech 249
 Tylicki Piotr 273
 Tymieniecki Kazimierz 221

U

Ueding Gert 163
 Ujejski Kornel 169
 Urbankowski Bohdan 195
 Urbanowski Maciej 157
 Urbańczyk Stanisław 85, 236
 Urbański Piotr 31
 Ursinus Jan 273
 Ursowita Błażej 109

V

Villari Rosario 101
 Vogelfänger Henryk 181

Volkman Richard 161
 Vorbek-Lettow Maciej 130, 131
 Vuarnet Jean Noel 105

W

Wadowita Campius Marcin 240
 Wajda Kazimierz 181
 Waleński Bernard 182
 Wallis Łukasz 214
 Wantuła Jan 122
 Warcaba Katarzyna 38
 Warchał Gustaw 176
 Warmiński Janusz 198, 200
 Warneńska Monika 120
 Warszewicki Krzysztof 272
 Warszzycki Michał 136
 Wazówna Anna 133
 Wedding Johann Friedrich 144
 Weintraub Wiktor 204
 Weltzel Augustyn, ks. 212, 220
 Wereszczyński Józef 260–269
 Wergiliusz (Publius Vergilius Maro)
 35, 128, 226
 Wessel Maria Teresa 113
 Węclawski Marek 83
 Węgrzynkowiec Jan 106
 Wężykówna Agnieszka 111
 Wichowa Maria 284–294
 Wiegandt Ewa 70
 Wielowieyski Stefan 106
 Wieniawski Henryk 179
 Wierzbowski Teodor 272
 Wiktor Jan 117, 120
 Wilamowski Jan z Gierałtowic (Jan
 Gierałtowski) 242
 Wilczek Piotr 34, 40, 224
 Wilczek Stanisław 122
 Wilhelm z Morris 104, 111
 Wincenty tzw. Kadłubek 266
 Władysław I Łokietek, król polski 263,
 268
 Władysław IV, król polski 130
 Włodarski Maciej 129

Włodkowiec Paweł 273
 Wojciech z Brudzewa 273
 Wojciechowska Kalina 74
 Wolanin Hubert 33, 37
 Wolańska Anna 35
 Wollczyk Augustin 218
 Wolny Alfred 194, 195
 Wolski Włodzimierz 167
 Wołowicz Eustachy 131
 Woźny Edward 215
 Wójcik Katarzyna 38
 Wronicz Jadwiga 235
 Wycisło Janusz, ks. 212
 Wydrzyński Andrzej 196
 Wynen Karol 180
 Wyrwa Andrzej Marek 102
 Wysocki Szymon 105
 Wyszomirski Bogusław 196

Z

Zabłocki Stefan 31–34, 37, 39
 Zadzik Jakub, biskup krakowski 103, 240
 Zadzikówna Teresa 103, 110
 Zagórski Maciej 108
 Zakrzewska Wanda 78
 Załęski Stanisław 54
 Załuski Józef Andrzej 290
 Zamoyski Jan 272, 273
 Zaremba Jan Kazimierz 31, 233, 276, 277, 282
 Zarembina Wanda 31
 Zarzycka Danuta 122–124

Zasadius Samuel Ludwik 233, 236, 237
 Zawadzki Bohdan 43, 51
 Zawadzki Konrad 250, 252, 255–258
 Zawadzki Robert Kazimierz 33, 37
 Zbudniewek Janusz 205
 Zdaniewicz Witold, ks. 192
 Zdrowski Chryzostom 105
 Zdziewojska Katarzyna (*de domo Buczek*) 239
 Zdziewojski Grzegorz Jan 238–245
 Zdziewojski Jakub 239
 Zegadłowicz Emil 116
 Zembrzuski Tadeusz 192
 Zgorzelski Czesław 172, 227
 Zielińska Marta 223, 231
 Zielonka Zbigniew 120
 Zimińska Mira 181
 Ziomek Jerzy 261
 Zittard Maciej (Matthias Sittardus) 271
 Zmorski Roman 167
 Zuba Elżbieta 38
 Zydorek Danuta 266
 Zygmunt August, król polski 271
 Zygmunt III Waza, król polski 247, 254

Ż

Żak Bogusława 35
 Żera Karol, ks. 97
 Żeromski Stefan 155
 Żukowska-Billip Kazimiera 268
 Żurkowa Renata 272
 Żurowski Maciej 169, 170

Opracowała *Beata Stuchlik-Surowiak*

Table of contents

To Professor Jan Malicki — on the anniversary of the battle at Byczyna (<i>Dariusz Rott, Piotr Wilczek</i>)	5
A Bibliography of works by prof. Jan Malicki 1974—2009 (<i>Agnieszka Tułowiecka</i>)	9
<i>Tadeusz Aleksandrowicz</i> : The origins and development of classical philology at the University of Silesia in Katowice	31
<i>Teresa Banaś-Korniak</i> : Ambivalent meanings. The linguistic experiments of pranksters	41
<i>Krzysztof Biliński</i> : A historicist attempt to analyze the role of the Church in the Young Poland movement	54
<i>Agnieszka Budzyńska-Daca</i> : Re-reading Zbigniew Herbert's <i>Pan Cogito o cnocie</i> in the light of the aretological tradition	62
<i>Ilona Cieślik-Grela</i> : Creating the Messiah. On Jerzy S. Sito's <i>Pasja i potępienie doktora Fausta</i>	74
<i>Jiří Damborský</i> : Grammatical information in Linde's <i>Słownik języka polskiego</i>	85
<i>Hanna Dziechcińska</i> : Old Polish inscriptions as a form of the art of persuasion	96
<i>Jolanta Gwioździk</i> : Holy, pious, and wordly: women in Polish monasteries of the Baroque period	101
<i>Krystyna Heska-Kwaśniewicz</i> : „Here one can get »Joanny Pokład« or a head compress for free”. On Morcinek's <i>Księga gości</i>	114
<i>Mariola Jarczykowska</i> : A generous or „contracted hand”? On material aspects of an Old-Polish patronage	127
<i>Izabela Kaczmarzyk</i> : The history of Joanna Schaffgotsch glass painted	138

<i>Marian Kisiel</i> : The last uhlan's charge. On the poem by Zdzisław Stroiński [<i>Trzask karabinów</i>]	149
<i>Jakub Z. Lichański</i> : A Quintilian's understanding of rhetoric — an overlooked definition	161
<i>Jacek Lyszczyna</i> : Norwid's thing from Czarnolas	167
<i>Barbara Maresz</i> : The 1920s and the 1930s... in the cafes and pre-war cabarets of Katowice	175
<i>Czesława Mykita-Glensk</i> : Ideological and iconic determinants of theatrical life in Upper Silesia between 1945–1955 in the light of the different prewar tradition	186
<i>Renarda Ocieczek</i> : The place of <i>Obleżenie Jasnej Góry Częstochowskiej</i> in the development of the Polish Baroque epic	202
<i>Weronika Pawłowicz</i> : Silesiana in books discovered in the collection of Fr. Emil Szramek	212
<i>Marek Piechota</i> : Traces of a thirteen-syllabic poetry in Wisława Szymborska's book <i>Chwila</i>	222
<i>Jana Raclavska</i> : „ <i>Prawdziwa Jedzina...</i> ”: One of the oldest historical documents of Catholic writing in Cieszyn Silesia	232
<i>Jan Rodak</i> : A Calvinist event in the history of the Wilamow parish and its pastor priest	238
<i>Mariola Rokicka</i> : The place of ephemeral newspapers in the history of the Polish press	246
<i>Anna Sitkowa</i> : Józef Wereszczyński and Marcin Bielski. An introduction to „a bigger whole”	260
<i>Jerzy Starnawski</i> : A forgotten biographer of Polish writers from 1628. Jan Innocenty Petrycy	270
<i>Beata Stuchlik-Surowiak</i> : <i>Poseł krotochwilny Mac Lac</i> — a distant echo of a prankster muse or a disruptive practical joke of a wedding guest	274
<i>Maria Wichowa</i> : A conceptual premise framed (on the basis of the title page) from Fr. Benedykt Chmielowski's <i>Nowe Ateny</i>	284
Appendix. Aphorisms and reflections on libraries and librarians (collected by <i>Joachim Glensk</i>)	295
Index of proper names (<i>Beata Stuchlik-Surowiak</i>)	303

Inhaltsverzeichnis

Dem Professor Jan Malicki — zum Jahrestag der Schlacht bei Byczyna (<i>Dariusz Rott, Piotr Wilczek</i>)	5
Die Bibliografie der Werke von Prof. Dr. Hab. Jan Malicki 1974–2009 (<i>Agnieszka Tułowiecka</i>)	9
<i>Tadeusz Aleksandrowicz</i> : Genese und Entwicklung der klassischen Philologie an der Schlesischen Universität in Katowice	31
<i>Teresa Banaś-Korniak</i> : Ambivalente Bedeutungen. Von sprachlichen Experimenten der Eulenspiegel	41
<i>Krzysztof Biliński</i> : Der Historizismus als ein Versuch, die Kirche des Jungen Polens zu beurteilen	54
<i>Agnieszka Budzyńska-Daca</i> : Das Werk von Zbigniew Herbert <i>Herr Cogito von der Tugend</i> angesichts der aretologischen Tradition. Nochmalige Lektüre	62
<i>Ilona Cieślik-Grela</i> : Den Messias kreierend. Rund um <i>Die Passion und die Verurteilung von Doktor Faust</i> von Jerzy S. Sito	74
<i>Jiří Damborský</i> : Grammatische Informationen im <i>Wörterbuch der polnischen Sprache</i> von Linde	85
<i>Hanna Dziechcińska</i> : Altpolnische Inskriptionen — eine Form der Überredungskunst	96
<i>Jolanta Gwioździk</i> : Heilige, gottgefällige und weltgewandte. Von den Frauen in polnischen Barockklöstern	101
<i>Krystyna Heska-Kwaśniewicz</i> : „Hier ist »Joannasflöz« sowie Kopfumschlag umsonst zu bekommen“. Vom <i>Gästebuch</i> von Morcinek	114
<i>Mariola Jarczykowa</i> : Offene oder „zusammengezogene“ Hand? Von materiellen Aspekten des altpolnischen Mäzenatentums	127

<i>Izabela Kaczmarzyk</i> : Auf Glas gemalte Lebensgeschichte von Joanna Schaffgotsch	138
<i>Marian Kisiel</i> : Der letzte Reiterangriff von Ulanen. Vom Gedicht <i>Das Gewehrknall</i> von Zdzisław Stroiński	149
<i>Jakub Z. Lichański</i> : Die Quintilianische Rhetorik — eine übersehene Definition	161
<i>Jacek Lyszczyzna</i> : Czarnolas von Norwid	167
<i>Barbara Maresz</i> : Die Zwanziger, die Dreißiger... in Kattowitzer Cafés und Kabaretts der Vorkriegszeit	175
<i>Czesława Mykita-Glensk</i> : Ideologische und ikonische Determinanten des Theaterlebens in Oberschlesien in den Jahren 1945–1955 angesichts seiner Tradition von vor 1939	186
<i>Renarda Ociczek</i> : Der Beitrag des Werkes <i>Die Belagerung von Tschenstochauer Jasna Góra</i> für die Entwicklung der polnischen Barockepik	202
<i>Weronika Pawłowicz</i> : Die Werke über Schlesien unter den wiedergefundenen Büchern aus der Sammlung von Emil Szramek, Priester	212
<i>Marek Piechota</i> : Die Spuren des traditionellen dreizehnsilbigen Verses in dem Gedichtband <i>Chwila (Der Augenblick)</i> von Wisława Szymborska	222
<i>Jana Raclavská</i> : Die <i>Richtige Jedzina...</i> , eins der ältesten Denkmäler des katholischen Schrifttums in Teschener Schlesien	232
<i>Jan Rodak</i> : Calvinische Episode in der Geschichte der Pfarrei in Wilamów und deren Pfarrers	238
<i>Mariola Rokicka</i> : Die Rolle der Flugblätter in der Geschichte der polnischen Presse	246
<i>Anna Sitkowa</i> : Józef Wereszczyński und Marcin Bielski. Die Einführung in ein „größeres Ganzes“	260
<i>Jerzy Starnawski</i> : Vergessener Bibliograf der polnischen Schriftsteller von 1628. Jan Innocenty Petrycy	270
<i>Beata Stuchlik-Surowiak</i> : Ein kurzweiliger Abgeordneter Mac Lac — später Nachklang der Eulenspiegelmuse oder ein falscher Streich eines Hochzeitsgastes?	274
<i>Maria Wichowa</i> : Eine Idee in literarischen Rahmen des <i>Neuen Athens</i> von dem Priester Benedykt Chmielowski (anhand des Titelblattes des Werkes)	284
Annex. Aphorismen und Reflexionen über Bibliotheken und Bibliothekare (gesammelt von <i>Joachim Glensk</i>)	295
Personennamenverzeichnis (<i>Beata Stuchlik-Surowiak</i>)	303

Obsah

Profesoru Janu Malickému — u výročí Bitvy u Byczyny (<i>Dariusz Rott, Piotr Wilczek</i>)	5
Bibliografie prací prof. zw. dra hab. Jana Malického 1974—2009 (<i>Agnieszka Tułowiecka</i>)	9
<i>Tadeusz Aleksandrowicz</i> : Geneza a vývoj klasické filologie na Slezské univerzitě v Katowicích	31
<i>Teresa Banaś-Korniak</i> : Ambivalence významů. O jazykových experimentech enšpiglů	41
<i>Krzysztof Biliński</i> : Historicismus jako snaha ohodnocení Církve v Mladém Polsku	54
<i>Agnieszka Budzyńska-Daca</i> : <i>Pan Cogito o nocio</i> Zbigniewa Herberta vůči arteologické tradici. Pokus o nové čtení	62
<i>Ilona Cieślík-Grela</i> : Pokus o kreaci Mesiáše. Kolem <i>Pasji i potępienia doktora Fausta</i> Jerzého S. Sity	74
<i>Jiří Damborský</i> : Gramatické informace v <i>Słowniku języka polskiego</i> Lindého	85
<i>Hanna Dziechcińska</i> : Staropolské nápisy — jedna z forem umění přesvědčování	96
<i>Jolanta Gwioździk</i> : Svaté, bohabojné a světové. O ženách v polských barokních klášterech	101
<i>Krystyna Heska-Kwaśniewicz</i> : „Tady můžete obdržet »Joanny Pokład« anebo zdarma na hlavu obklad”. O <i>Morcinkowe Księdze gości</i>	114
<i>Mariola Jarczykowa</i> : Štědrá ruka nebo „sevřená ruka”? O materiálních aspektech staropolského mecenátu	127
<i>Izabela Kaczmarzyk</i> : Dějiny Joanny Schaffgotsch na skle malované	138
<i>Marian Kisiel</i> : Poslední hulanská šarže. O básni Zdzisława Stroińskiego [<i>Trzask karabinów</i>]	149

<i>Jakub Z. Lichański</i> : Kvintiliánovo rozumění retoriky — přehlednutá definice . . .	161
<i>Jacek Lyszczyzna</i> : Czarnoleská Norwidův řeč	167
<i>Barbara Maresz</i> : Leta dvacatá, leta třicátá... v předválečných kavárnách a kabaretech Katowic	175
<i>Czesława Mykita-Glensk</i> : Ideové a ikonické determinanty divadelního života na Horním Slezsku v letech 1945–1955 na pozadí odlišnosti jeho tradice před rokem 1939	186
<i>Renarda Ociczek</i> : Místo <i>Obleżenia Jasnej Góry Częstochowskiej</i> ve vývoji polské barokní epiky	202
<i>Weronika Pawłowicz</i> : Silesiana mezi nalezenými knížkami ve sbírce kn. Emila Szramka	212
<i>Marek Piechota</i> : Stopy tradice třináctislabičného verše ve sbírce <i>Chwila</i> Wisławy Szymborské	222
<i>Jana Raclavská</i> : O <i>Prawdziwej Jedzinej...</i> , jedné z nejstarších památek katolického písemnictví na Těšínském Slezsku	232
<i>Jan Rodak</i> : Kalvinská epizoda v dějinách wilamowské fary a její faráře	238
<i>Mariola Rokicka</i> : Místo letákových novin v dějinách polského tisku	246
<i>Anna Sitkova</i> : Józef Wereszczyński a Marcin Bielski. Úvod k „většimu celku“ . . .	260
<i>Jerzy Starnawski</i> : Zapomenutý bibliograf polských spisovatelů z 1628. roku. Jan Innocenty Petrycy	270
<i>Beata Stuchlik-Surowiak</i> : <i>Poseł krotochwilny Mac Lac</i> — zpožděná ozena enšpiglovské múzy nebo licoměrná legrace svatebníka?	274
<i>Maria Wichowa</i> : Koncepce v literárním rámci <i>Nowych Aten</i> kn. Benedykta Chmielowského (na příkladu titulní stranky díla)	284
Dodatek Aforismy a reflexe o knihovnách a knihovnicích (uspořádal <i>Joachim Glensk</i>)	295
Index osobních názvů (<i>Beata Stuchlik-Surowiak</i>)	303

Spis treści

Profesorowi Janowi Malickiemu — w rocznicę bitwy pod Byczyną (<i>Dariusz Rott, Piotr Wilczek</i>)	5
Bibliografia prac prof. zw. dra hab. Jana Malickiego 1974—2009 (<i>Agnieszka Tułowiecka</i>).	9
<i>Tadeusz Aleksandrowicz</i> : Geneza i rozwój filologii klasycznej w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach	31
<i>Teresa Banaś-Korniak</i> : Ambiwalencje znaczeń. O językowych eksperymentach sowizdrzałów	41
<i>Krzysztof Biliński</i> : Historycyzm jako próba oceny Kościoła w Młodej Polsce	54
<i>Agnieszka Budzyńska-Daca</i> : <i>Pan Cogito o cnocie</i> Zbigniewa Herberta wobec tradycji aretologicznej. Próba ponownej lektury	62
<i>Ilona Cieślik-Grela</i> : Kreując Mesjasza. Wokół <i>Pasji i potępienia doktora Fausta</i> Jerzego S. Sity	74
<i>Jiří Damborský</i> : Informacje gramatyczne w <i>Słowniku języka polskiego</i> Lindego	85
<i>Hanna Dziechcińska</i> : Staropolskie inskrypcje — jedna z form sztuki przekonywania.	96
<i>Jolanta Gwioździk</i> : Święte, świątobliwe i światowe. O kobietach w polskich klasztorach barokowych	101
<i>Krzyszyna Heska-Kwaśniewicz</i> : „Tu można dostać »Joanny Pokład«. Tudzież za darmo na głowę okład”. O <i>Morcinkowej Księdze gości</i>	114
<i>Mariola Jarczykova</i> : Hojna dłoń czy „skurczona ręka”? O materialnych aspektach mecenatu staropolskiego	127
<i>Izabela Kaczmarzyk</i> : Dzieje Joanny Schaffgotsch na szkle malowane	138

<i>Marian Kisiel</i> : Ostatnia ułańska szarża. O wierszu Zdzisława Stroińskiego [Trzask karabinów]	149
<i>Jakub Z. Lichański</i> : Kwintylianowskie rozumienie retoryki — przeoczona definicja	161
<i>Jacek Lyszczyna</i> : Czarnoleska rzecz Norwida	167
<i>Barbara Maresz</i> : Lata dwudzieste, lata trzydzieste... w kawiarniach i kabaretach przedwojennych Katowic	175
<i>Czesława Mykita-Glensk</i> : Ideowe oraz ikoniczne determinanty życia teatralnego na Górnym Śląsku w latach 1945–1955 na tle odmienności jego tradycji sprzed roku 1939	186
<i>Renarda Ocieczek</i> : Miejsce <i>Obleżenia Jasnej Góry Częstochowskiej</i> w rozwoju polskiej epiki barokowej	202
<i>Weronika Pawłowicz</i> : Silesiana wśród odnalezionych książek ze zbioru ks. Emila Szramka	212
<i>Marek Piechota</i> : Ślady tradycji trzynastozgłoskowca w tomiku <i>Chwila</i> Wisławy Szymborskiej	222
<i>Jana Raclavská</i> : <i>O Prawdziwej Jedzinej...</i> — jednym z najstarszych zabytków piśmiennictwa katolickiego na Śląsku Cieszyńskim	232
<i>Jan Rodak</i> : Kalwiński epizod w dziejach wilamowskiej parafii i jej proboszcza	238
<i>Mariola Rokicka</i> : Miejsce gazet ulotnych w historii polskiej prasy	246
<i>Anna Sitkova</i> : Józef Wereszczyński i Marcin Bielski. Wstęp do „większej całości”	260
<i>Jerzy Starnawski</i> : Zapomniany bibliograf pisarzy polskich z 1628 roku Jan Innoenty Petrycy	270
<i>Beata Stuchlik-Surowiak</i> : <i>Posel krotochwilny Mac Lac</i> — spóźnione echo sowizdrzalskiej muzy czy przewrotny figiel weselnego gościa?	274
<i>Maria Wichowa</i> : Koncept w ramie literackiej <i>Nowych Aten</i> ks. Benedykta Chmielowskiego (na przykładzie karty tytułowej dzieła)	284
Aneks. Aforyzmy i refleksje o bibliotekach i bibliotekarzach (zebrał <i>Joachim Glensk</i>)	295
Indeks osobowy (<i>Beata Stuchlik-Surowiak</i>)	303

Redaktor
Magdalena Starzyk

Projektant okładki i wyklejki
Lucjan Dyląg

Redaktor techniczny
Barbara Arenhövel

Korektor
Mirosława Żłobińska

Copyright © 2011 by
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
Wszelkie prawa zastrzeżone

ISSN 0208-6336
ISBN 978-83-226-1901-8

Wydawca
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
ul. Bankowa 12B, 40-007 Katowice
www.wydawnictwo.us.edu.pl
e-mail: wydawus@us.edu.pl

Wydanie I. Ark. druk. 20,5 + wklejka. Ark. wyd. 23,0.
Papier offset. kl. III, 90 g. Cena 38 zł (+ VAT)

Łamanie: Pracownia Składu Komputerowego
Uniwersytetu Śląskiego
Druk i oprawa: EXPOL, P. Rybiński, J. Dąbek, Spółka Jawna
ul. Brzeska 4, 87-800 Włocławek

